

Trots

Lev van Laake

In deze rubriek vertellen mensen die zich inzetten voor het openbaar onderwijs waar zij trots op zijn. Dit keer: Lev van Laake over de politieke lobby van VOS/ABB.

Maatschappelijk verantwoord lobbyen

TEKST: MARTIN VAN DEN BOGAERDT

BEELD: SANNE VAN DER MOST E.A.

Wie aan lobbyen denkt, krijgt tegenwoordig al snel het beeld voor zich van een commercieel gedreven schaduw-macht die de politiek in een wurggreep houdt. Maar lobbyen voor het onderwijs is iets heel anders, vertelt Lev van Laake van VOS/ABB.

Student bestuurskunde Lev van Laake begon als stagiair bij VOS/ABB. Inmiddels houdt hij zich als junior beleidsmedewerker samen met zijn senior collega Ronald Bloemers bezig met *public affairs*, zoals lobbywerk tegenwoordig meestal wordt genoemd. Lobbyen voor het onderwijs is volgens hem iets heel anders dan achter de schermen interveniëren, onderhandelen en manipuleren om eigen belangen mee te laten nemen in politieke en bestuurlijke besluitvorming.

Als voorbeeld van die tweede manier van lobbyen noemt hij de sluwe en harde manier waarop het Amerikaanse farmaceutische bedrijf Vertex in 2017 te werk ging. 'Dat bedrijf lobbyde voor een zo hoog mogelijke prijs voor een medicijn tegen taaislijmziekte en gaf daarbij de Tweede Kamer bewust onjuiste informatie. Maar je kunt ook denken aan de lobby rond de Haagse baantjescarousel. Dat soort zaken laat een indruk achter van een ongelijk speelveld, ontoegankelijke en ondoorzichtige besluitvorming en beleidsuitkomsten die in sommige gevallen belangenverstrengeling suggereren.'

TRANSPARANT EN EERLIJK

Maatschappelijk verantwoord lobbyen voor het onderwijs, zoals VOS/ABB dat doet, gaat niet uit van spelletjes achter de schermen, maar juist van transparantie en eerlijkheid. 'Wij betreden het speelveld niet met geslepen messen, wat in andere sectoren zoals de farmacie vaak wel het geval is. In het onderwijs speelt *public service motivation* een grote rol. Daarmee bedoel ik dat mensen die in het onderwijs werken veelal intrinsiek gemotiveerd zijn om bij te dragen aan de maatschappij als groter geheel en niet uit zijn op het grote geld. Dat resulteert in een lobby in een nauwe band tussen VOS/ABB en haar leden. Wij zijn een belangrijke schakel tussen de schoolbesturen voor openbaar onderwijs die bij ons zijn aangesloten en de politiek.'

*‘Wij betreden het speelveld
niet met geslepen messen’*

In de lobby van VOS/ABB draait het om de inhoud, benadrukt Van Laake. ‘Wij zijn kenners van het onderwijs en hebben op inhoud veel contact met onze leden. Het is onze taak om voor hen op belangrijke kwesties de vertaalslag te maken naar de politiek en het ministerie van OCW. Dat doen wij zonder bombarie en vaak puur op de verbinding tussen praktijkervaring en inhoud van wet- en regelgeving. Dit laat de belangrijke democratische rol zien van VOS/ABB als belangenbehartiger.’

KERNWAARDEN

Na het oprichten van de sectororganisaties VO-raad in 2006 en PO-Raad in 2008 behielden de profielorganisaties, waaronder VOS/ABB, een specifiek takenpakket waarop zij meer dan eerst een sterk onafhankelijk geluid vanuit de schoolbesturen konden en kunnen laten horen. ‘Zeker in een sector zoals het onderwijs, waarin denominatie een grote rol speelt, is dat belangrijk’, benadrukt Van Laake. ‘De denominatie van een school zegt alles over de overtuiging waarop de school zich baseert. Bij VOS/ABB spelen de kernwaarden van het openbaar onderwijs – gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting – een grote rol. Deze waarden geven identiteit aan de openbare scholen en daarmee aan VOS/ABB. Juist de identiteit is de afgelopen jaren een onder-

werp van belang geweest. Ik noem de Wet meer ruimte voor nieuwe scholen, die ertoe leidt dat de segregatie in het onderwijs nog sterker kan worden dan die al is. Dat raakt onze kernwaarde ‘ontmoeting’. Daar blijft VOS/ABB een krachtige lobby op voeren, op basis van betrokkenheid van onze leden en de expertise vanuit het veld.’

INTEGER EN ZUIVER

Het is voor een goede lobby van belang om helder voor ogen te hebben waar bepaalde politici of ambtenaren geïnteresseerd in zijn en specifiek verstand van hebben. ‘Niet elke politicus of ambtenaar is even vatbaar voor hetzelfde onderwerp. Hierop selecteren wij bij VOS/ABB heel bewust. Belangrijke onderwerpen kunnen anders onder op de stapel raken, en dat wil je natuurlijk niet. In de politiek kan het daarbij ook uitmaken vanuit welke partij een bepaald geluid naar voren komt. Als belangenbehartiger houden we hier natuurlijk ook rekening mee. Daarbij komt dat niet iedereen even benaderbaar is. Daardoor kunnen er gebruikelijke en informele patronen ontstaan tussen de personen die we op geregelde basis spreken. Als belangenbehartiger is het van belang hier bewust van te zijn. Daarin zit de uitdaging om de lobby integer, zuiver en op de inhoud te houden.’ ◀

Meer weten?

Bel of mail naar Lev van Laake: 06-49229614, lvanlaake@vosabb.nl.

